

ULKOMUOTOTUOMAREIDEN KOULUTUS- JA PÄTEVÖIMISOHJEET

Kennelliiton hallitus 5.10.2023, voimassa 1.1.2024 lähtien.

Ulkomuototuomarikoulutuksen tavoitteet
 Ulkomuototuomarikoulutuksen kohderyhmät
 Ulkomuototuomarin tehtävä

1. Ulkomuototuomarin yleiset vaatimukset
2. Ulkomuototuomarikoulutukseen valmistautuminen
 - 2.1. Itseopiskelu
 - 2.2. Ulkomuototuomarikoulutukseen hakemiseen vaadittavat kurssit
3. Ulkomuototuomarin peruskurssi
 - 3.1. Kurssille pyrkiminen
 - 3.2. Soveltuvuustestit
 - 3.3. Peruskurssi
 - 3.4. Peruskurssin loppukoe: kirjallinen koe
 - 3.5. Peruskurssin loppukoe: arvostelukoe
 - 3.6. Kokelaasta ulkomuototuomariksi
4. Ulkomuototuomarikokelaan ja laajentavan ulkomuototuomarin kouluttautuminen
 - 4.1. Erikoiskoulutus
 - 4.2. Harjoitusarvostelut
 - 4.2.1 Ulkomuototuomarikokelas
 - 4.2.2 Laajentava ulkomuototuomari
 - 4.2.3 Näyttöoikeudella laajentava ulkomuototuomari
 - 4.3. Arvostelukokeen suorittaminen tuomarikollegiolla
 - 4.3.1 Ulkomuototuomarikokelas
 - 4.3.2 Laajentava ulkomuototuomari
5. Ulkomuototuomarioikeuksien laajentaminen
 - 5.1. Arvostelu-oikeuksien saaminen näyttökokeella
 - 5.2. Yksittäisen roturyhmän täydennyskoulutus
6. Kaikkien rotujen ulkomuototuomarit
7. Ulkomuototuomareiden jatkokoulutus
8. Ulkomuototuomarioikeuksien poistaminen / tarkistaminen
9. Harvinaisten rotujen arvostelu-oikeudet
 - 9.1 Ulkomaille arvosteltavat ei-FCI:n hyväksymät rodut
- 10 Erityisohjeita

LIITTEET

- Liite 1. Koirasilmätestin sekä ulkomuototuomareiden peruskurssin loppukokeeseen kuuluvan arvostelukokeen järjestämisohje
- Liite 2. Arvostelu- ja näyttökokeen järjestämisohje
- Liite 3. Ulkomuototuomarineuvottelut
- Liite 4. Lista harvinaisista roduista
- Liite 5. Lista kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista yleisimmistä roduista
- Liite 6. Rodut, joita on rekisteröity Kennelliitossa viimeisen viiden vuoden aikana

Ulkomuototuomarikoulutuksen tavoitteet

Kennelliiton ulkomuototuomarikoulutuksen tavoitteena on kouluttaa asiantuntevia ulkomuototuomareita näyttelleasettajien, kasvattajien ja näyttelyjärjestäjien tarpeisiin. Ulkomuototuomarit toimivat koiranäyttelyissä ja muissa jalostuksellisissa tapahtumissa koirien rakenteellis-toiminnallisen tyyppin, rakenteen, liikunnan ja soveltuvin osin käyttäytymisen ja koirien hyvinvoinnin arvioijina.

Ulkomuototuomarikoulutuksessa on huolehdittava siitä, että tuomareita ja ryhmätuomareita on tarvittava määrä kaikissa FCI:n roturyhmissä niin, että näyttelyjärjestäjillä on mahdollisuus käyttää laajaa joukkoa suomalaisia ulkomuototuomareita. Lisäksi koulutus tukee suomalaisten ulkomuototuomareiden mahdollisuutta arvostella koiranäyttelyissä myös Suomen ulkopuolella.

Kennelliiton ulkomuototuomarikoulutus on aikuiskoulutusta, jossa ohjattuja oppimistilaisuuksia järjestetään aikuisille, jotka ovat jo kokeneita toimijoita koiraharrastuksessa. Koulutus on järjestettävä ja organisoitava tiedostaen, että valtaosa ulkomuototuomarikoulutettavista laajentaa arvostelu-oikeuksiaan oman työn ohessa. Tämä huomioiden tulee erityisesti ottaa huomioon mm. opetuksen ajankohta ja opetustavat ja järjestää lähiopetuksen lisäksi myös verkko- ja etäopetusta. Koulutuksen tulee olla tavoitteellista, ja sen tulee tukea ja ohjata koulutettavaa hänen tavoitteissaan. Koulutuksessa huomioidaan myös jo valmiiden ulkomuototuomareiden jatko- ja täydennyskoulutuksen erityispiirteet.

Ulkomuototuomarikoulutuksen kohderyhmät

Ulkomuototuomariksi kouluttautuminen on jatkuvaa oppimista, jossa tuomarit ovat keskenään hyvin erilaisissa vaiheissa. Ulkomuototuomarikoulutuksen kohderyhmät ovat jaettu seuraavasti:

- ulkomuototuomarikoulutukseen hakeutuvat
- peruskoulutettavat ulkomuototuomarit
- laajentavat ulkomuototuomarit
- kaikkien rotujen näyttöoikeuden omaavat ulkomuototuomarit
- jatkokoulutettavat ulkomuototuomarit.

Ulkomuototuomarikoulutuksen kohderyhmien lisäksi ulkomuototuomarit jaetaan arvostelu-oikeuksien mukaan:

- rodun ulkomuototuomari
- kansallinen ryhmätuomari
- kansainvälinen ryhmätuomari
- kansallinen kaikkien rotujen ulkomuototuomari
- FCI:n kansainvälinen kaikkien rotujen ulkomuototuomari.

Arvostelu-oikeudet perustuvat siihen, miten tuomari on edennyt koulutuksessaan.

Ulkomuototuomarin tehtävä

Ulkomuototuomari

- toimii koiranäyttelyissä asiantuntijana ja arvioi, kuinka hyvin esitettyjen koirien ulkomuoto ja liikkeet vastaavat hyväksytyä rotumääritelmää
- huomioi koirissa esiintyviä silminnähtäviä liioiteltuja piirteitä ja arvioi koirien rodunomaista käyttäytymistä

- on Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n (jäljempänä Kennelliitto) edustaja, joka esittää arvostellessaan käsityksensä koirista puolueettomasti muistaen aina vastuunsa rodun jalostuksen ohjaamisessa.

Ulkomuototuomarin tulee kaikissa tilanteissa toimia hyvän kenneltävän mukaisesti sekä noudattaa Kennelliiton ja Federation Cynological Internationalin (jäljempänä FCI) sääntöjä ja ohjeita.

1. Ulkomuototuomarin yleiset vaatimukset

Ulkomuototuomarin tulee olla hyvämaineinen henkilö, jota ei ole rangaistu eläinsuojelurikkomuksesta. Hänen tulee olla koirien arvostelemiseen kaikilta ominaisuuksiltaan soveltuva, laajan kynologisen kokemuksen omaava henkilö, jolla on tarpeelliset tiedot ja taidot.

Ulkomuototuomarin tulee

- olla käyttäytymisensä ja arvostelukykyensä puolesta tähän tehtävään sopiva henkilö
- olla fyysisiltä ja henkisiltä ominaisuuksiltaan tuomaritehtävään kykenevä
- olla Kennelliiton jäsen ja osoittaa jatkuvaa kiinnostusta kynologiseen toimintaan.

2. Ulkomuototuomarikoulutukseen valmistautuminen

Valmistavaan koulutukseen hakeutuvan tulee olla Kennelliiton ja sen rotujärjestön jäsen, jonka alaisen rodun ulkomuototuomariksi hän on hakeutumassa.

Lisäksi ulkomuototuomariksi hakevan tulee

- omata luontaisia taipumuksia tähän tehtävään
- olla iältään peruskurssille pyrkiessään vähintään 25 vuotta, mutta ei täyttänyt 50 vuotta hakuajan päättyessä
- olla koiranomistaja ja mikäli mahdollista, koirankasvattaja
- olla toiminut vähintään 10 vuoden ajan aktiivisesti harrastamansa rodun hyväksi ja osoittanut hallitsevansa riittävät perustiedot
- olla ollut oman rotuyhdistyksensä jäsenenä vähintään 10 vuotta
- olla pätevä kehätoimitsija ja toiminut vähintään 5 kertaa pätevätyynä kehätoimitsijana
- täyttää kotimaisten rotujen osalta ao. rotujärjestön asettamat lisävaatimukset.

Ulkomuototuomariksi aikovan henkilön tulee täyttää sekä kohdassa 1 että kohdassa 2 esitetyt vaatimukset eikä hänellä saa olla kenneltoimintaan liittyviä kurinpidollisia voimassa olevia rangaistuksia. Lisäksi ulkomuototuomariksi hakevalla tulee olla vakituinen asuinpaikka Suomessa.

2.1. Itseopiskelu

Ulkomuototuomariksi aikovan tulee hankkia laajaa osaamista itseopiskelulla, minkä tarkoituksena on tiedon ja kokemuksen saaminen. Valmistautuminen kurssille voi tapahtua opiskellen, käyttämällä hyväksi alan kirjallisuutta, lehtiä ja muita tietolähteitä sekä keräämällä tietoutta ja kokemusta olemalla aktiivisesti mukana kenneltoiminnassa.

Kotimaisiin rotuihin ja niiden historiaan perehtymistä pidetään tärkeänä riippumatta siitä, mitä rotua itse harrastaa. Ulkomuototuomariksi aikovan on myös tutustuttava Kennelliiton historiaan ja organisaatioon.

2.2. Ulkomuototuomarikoulutukseen hakemiseen vaadittavat kurssit

Ulkomuototuomarikoulutukseen aikovalla tulee olla hyväksytysti suoritettuna seuraavat kurssit ennen peruskoulutukseen pyrkimistä:

Kennelpiirien järjestämät:

- kehätoimitsijakurssi
- kasvattajan perus- ja jatkokurssi.

Kennelliiton järjestämät alkeiskurssit, joilla käsitellään

- koiran rakenne ja liikkeet
- arvosteluperusteet ja tuomarietiikka.

3. Ulkomuototuomarin peruskurssi

Ulkomuototuomareiden peruskoulutuksen tarkoituksena on valmistaa päteviä ja vastuustaan tietoisia ulkomuototuomareita.

Peruskurssin tarkoituksena on luoda edellytykset koirien arvostelulle näyttelyissä, avartaa ulkomuototuomariksi aikovan kynologista näkemystä ja kartuttaa niitä tietoja, joita ulkomuototuomarina tarvitaan.

Tieto järjestettävästä ulkomuototuomareiden peruskurssista on julkaistava vähintään kuusi kuukautta ennen sen järjestämistä Koiramme-Våra Hundar- lehdessä tai Kennelliiton sähköisessä tapahtumakalenterissa. Ilmoituksessa tulee olla ulkomuototuomariksi aikovalle asetetut yleiset vaatimukset (kohdat 1. ja 2.).

3.1 Kurssille pyrkiminen

Ulkomuototuomareiden peruskurssille hakevien on täytettävä yleiset vaatimukset (kohdat 1. ja 2.) sekä olla hyväksytysti suorittanut kohdassa 2.2. mainitut kurssit.

Peruskurssille pyrkivien tulee tehdä vapaamuotoinen, Kennelliitolle osoitettu hakemus, josta tulee käydä ilmi hakijan henkilötiedot ja tieto omistamistaan tai kasvattamistaan roduista, sekä tieto rodusta, jonka ulkomuototuomariksi hän on hakemassa.

Hakemuksen liitteinä tulee olla:

- todistus suoritetuista kursseista ja vaaditusta toiminnasta (kohta 2.)
- silmälääkärin tai optikon todistus näkökyvystä (minimi B-ajokortin vaatimus) ja selvitys normaalista värinäöstä.

Kennelliitto pyytää rotujärjestöiltä ja kennelpiireiltä lausunnot peruskurssille pyrkivistä henkilöistä. Lausunnon tulee olla joko puoltava tai kielteinen. Lausunnon tulee olla selvästi perusteltu.

Kennelliitto valitsee pääsyaatimukset täyttävien hakijoiden joukosta soveltuvuustesteihin osallistujat hakemusten ja lausuntojen perusteella.

3.2 Soveltuvuustestit

Ulkomuototuomarin tehtävään soveltuminen testataan soveltuvuustestillä, joka järjestetään ennen peruskurssin alkamista hakijoille, jotka Kennelliitto on hyväksynyt ja jotka täyttävät edellä esitetyt vaatimukset.

Hakijoiden taitoja kuvata koirien mittasuhteita, muotoja, rakennetta ja liikuntaa sekä rotutuntemusta selvitetään kirjallisella ”koirasilmätestillä”. Koirasilmätesti järjestään liitteen 1 mukaisesti.

Koirasilmätestin hyväksytysti suorittaneille hakijoille järjestetään haastattelu, jolla pyritään selvittämään hakijan motivoituminen ja sopivuus ulkomuototuomariksi.

Soveltuvuustestit läpäisseistä hakijoista tulee ulkomuototuomarikokelaita (jäljempänä kokelas). Kokelas rinnastetaan pätevytyyn ulkomuototuomariin, ja häntä koskevat kaikki ulkomuototuomariin liittyvät ohjeet, määräykset ja velvollisuudet.

3.3 Peruskurssi

Peruskurssilla käsitellään seuraavia asioita:

- koiran rakenne ja liikkeet
- arvosteluperusteet
- arvostelutekniikka käyttäen elävää koiramateriaalia
- kotimaiset rodut
- tuomarietiikka
- ulkomuototuomareita koskevat kansalliset ja kansainväliset säännöt ja ohjeet.

Kurssin päätteeksi järjestetään kirjallinen koe sekä koirien arvostelukoe liitteen 1 mukaisesti.

3.4 Peruskurssin loppukoe: kirjallinen koe

Peruskurssin lopuksi järjestetään kirjallinen koe. Kokeella selvitetään kurssilla opiskeltujen asioiden osaaminen.

3.5 Peruskurssin loppukoe: arvostelukoe

Jokainen kokelas arvostelee kirjallisesti vähintään kymmenen (10) koira. Peruskurssin aikana kokelaille annetaan arvostelukokeeseen tulevien rotujen rotumääritelmät sekä mahdolliset arvosteluohjeet. Rodut tulee arvostella rotumääritelmän mukaisesti.

Arvostelukokeen vastaanottaa Kennelliiton nimeämä ulkomuototuomariryhmä, jonka jäsenten tulee yhdessä edustaa kaikkia kokeen roturyhmiä. Kokeessa arvosteltavat rodut jaetaan ulkomuototuomariryhmän jäsenten kesken.

Kokelaille ilmoitetaan kokeiden tuloksista kirjallisesti.

Kennelliitto ilmoittaa ao. rotujärjestöille peruskurssin hyväksytysti suorittaneiden henkilöiden nimet.

3.6 Kokelaasta ulkomuototuomariksi

Kokelaan tulee ensin päteväytyä peruskurssille haun yhteydessä ilmoittamansa rodun ulkomuototuomariksi. Tähän johtavat vaiheet (erikoiskoulutus, harjoitusarvostelut ja arvostelukoe) on kuvattu kohdassa 4.

Valmistuttuaan peruskurssilta kokelas saa myös oman rotunsa lisäksi aloittaa halutessaan kahden muun omavalintaisen rodun opiskelun (erikoiskoulutus ja harjoitusarvostelut). Rodut voivat olla eri roturyhmistä, mutta eivät harvinaisten rotujen listalla. Näiden rotujen arvostelukokeen voi suorittaa, kun oman rodun arvosteluoikeudet on vahvistettu Kennelliitossa. Kokelas ilmoittaa rodut peruskurssin aikana.

Valmistuttuaan ulkomuototuomariksi omasta rodustaan, saa kokelas laajennusoikeuden oman rotunsa roturyhmään sekä kotimaisiin rotuihin, mutta ei kuitenkaan kotimaisten rotujen roturyhmien muihin rotuihin.

4. Ulkomuototuomarikokelaan ja laajentavan ulkomuototuomarin kouluttautuminen

4.1. Erikoiskoulutus

Erikoiskoulutuksen järjestämisestä vastaa rotujärjestö. Erikoiskoulutuksen tarkoitus on antaa kokelaalle ja laajentavalle ulkomuototuomarille rotutuntemus sekä rodun käytännön arvostelutaito. Erikoiskoulutustilaisuuden kouluttajan tulee olla Kennelliiton pätevimä ko. rodun ulkomuototuomari. Kouluttavan ulkomuototuomarin päteväisyydestä on oltava kulunut vähintään kaksi (2) vuotta ja hänen on oltava arvostellut ko. rotua vähintään viisi (5) kertaa virallisissa näyttelyissä.

Erikoiskoulutukseen voivat osallistua ao. roturyhmään tai rotuun laajennusoikeuden saaneet ulkomuototuomarit ja ulkomuototuomarikokelaat. Erikoiskoulutuksen järjestää rotujärjestö, rotujärjestö ja Kennelliitto yhdessä tai Kennelliitto.

Erikoiskoulutusten laatuun ja koulutusmateriaaliin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Erikoiskoulutuksen ohjelmarunko on seuraava:

- rodun alkuperän, rotumääritelmän, käytön ja erityispiirteiden yksityiskohtainen selvittäminen rotumääritelmän tulkintaohjeen ja muun kirjallisen materiaalin avulla
- tämän hetken kuva rodusta ja vertailu muihin rotuihin
- rotukohtainen arvostelutekniikka ja -sanaston läpikäyminen
- kyseisen rodun ”Rotukohtaiset ohjeet (RKO) liioiteltujen piirteiden huomioimisesta ulkomuotoarvostelussa”
- mallikoirien läpikäyminen

Rotujärjestön on laadittava koulutusta varten rotumääritelmän tulkintaohje, jonka tulee olla tarpeeksi kattava.

Rotumääritelmän tulkintaohjeen mallirunko:

- kansilehti, jossa rodun nimi, otsikko ”Rotumääritelmän tulkintaohje”, rotujärjestön nimi, rotumääritelmän hyväksymispäivämäärät ja tulkintaohjeen päivämäärä

- saatesanat
- rodun historia kuvin ja tekstein (enintään 3 sivua)
- rodun käyttötarkoitus
- suora lainaus rotumääritelmästä ja näihin kohtiin liittyvät kuva/-t ja tulkinta:
 - yleisvaikutelma
 - tärkeät mittasuhteet
 - käyttäytyminen / luonne
 - pää yksityiskohtineen
 - kaula
 - runko
 - häntä
 - raajat
 - liikkeet
 - karvapeite (karva ja väri)
 - koko
 - virheet (voidaan sisällyttää yllä oleviin kohtiin)
 - vakavat virheet (voidaan sisällyttää yllä oleviin kohtiin)
 - hylkäävät virheet (voidaan sisällyttää yllä oleviin kohtiin)
 - muuta

Tulkintaohje päivitetään aina kun rotumääritelmään tehdään muutoksia ja aina tarvittaessa. Tulkintaohjeen lisäksi voidaan jakaa myös muuta rodun arvosteluun liittyvää materiaalia. Kaikki erikoiskoulutusmateriaali tulee olla kaikkien ulkomuototuomareiden saatavilla Kennelliiton sähköisessä järjestelmässä.

Rotujärjestö hoitaa erikoiskoulutuksensa Kennelliiton ohjeiden mukaisesti ja vastaa siitä aiheutuvista kustannuksista (Rotujärjestön ohjesääntö: § 6.). Mikäli rotujärjestön erikoiskoulutus ei vastaa vaatimuksia ja ohjeita, voi Kennelliitto ottaa sen hoitaakseen.

Erikoiskoulutuksia tulee järjestää säännöllisesti vuosittain. Koulutuksia tulee järjestää mahdollisuuksien mukaan eri puolilla Suomea ja etäkoulutuksina.

Erikoiskoulutusten etäkoulutuksella tarkoitetaan verkon kautta pidettävää rodun erikoiskoulutusta, johon osallistutaan videoneuvottelusovelluksella. Etäkoulutuksen hyötyjä ovat kustannustehokkuus ja ajansäästö niin rotujärjestölle kuin koulutettaville.

Erikoiskoulutus tulee pitää etäkoulutuksena ainakin seuraavissa tapauksissa:

- koulutukseen ei saada mallikoiria
- mallikoiria on saatavilla, mutta ne eivät ole riittävän rodunomaisia

Erikoiskoulutus yleisemmillekin roduille voidaan järjestää etäkoulutuksena rotujärjestön näin harkitessa.

Etäkoulutuksen sisältö on sama kuin läsnäolokoulutuksessakin, lukuun ottamatta mallikoiriin tutustumista. Etäkoulutuksen saaneen tulee omatoimisesti opiskella rodun yksityiskohdat mm. karvanlaatu ja muut asiat, joita kuvien perusteella ei voi arvioida.

Erikoiskoulutus voi pitää sisällään ennako- ja kotitehtäviä. Tehtävät käydään läpi koulutustilaisuudessa.

Rotujärjestöjen tulee laatia asianmukainen koulutusaikataulunsa (erikoiskoulutus ja arvostelukoe) vuosittain ja toimittaa se Kennelliitolle edellisen vuoden loppuun mennessä. Mikäli rotujärjestö ei ole toimittanut koulutusaikatauluaan Kennelliitolle, on rotujärjestön järjestettävä pyydetty erikoiskoulutus- tai arvostelukoetilaisuus kolmen kuukauden sisällä ulkomuototuomarin kirjallisesta hakemuksesta. Mikäli rotujärjestö ei ole järjestänyt erikoiskoulutusta tai arvostelukoetta määräaikaan mennessä, Kennelliitto voi järjestää sen ulkomuototuomarin hakemuksesta, mutta rotujärjestö vastaa kustannuksista.

Tieto erikoiskoulutuksista julkaistaan Kennelliiton voimassa olevan ohjeistuksen mukaan sähköisessä järjestelmässä.

Rotujärjestö kerää erikoiskoulutukseen osallistuvista nimilistan, ja toimittaa sen välittömästi tilaisuuden jälkeen Kennelliittoon.

Roduissa, joilla on yksi yhteinen rotumääritelmä ja siirto rotumuunnoksesta toiseen on mahdollista, erikoiskoulutuksen ja rodulle / rodulle pätevöimisen tulee tapahtua samanaikaisesti yhdessä koulutustilaisuudessa ja yhdessä arvostelukokeessa.

Poikkeuksena saksanpystykorvat, joiden koulutus ja arvostelukoe järjestetään kaikille muunnoksille kerralla. Niiden arvosteluoikeudet voidaan kuitenkin myöntää kolmessa osassa erikseen keeshondille, pomeranianille sekä mittel-, klein-, grosspitzille. Myös näyttökoe näille rotumuunnoksille voidaan suorittaa kolmessa osassa.

4.2. Harjoitusarvostelut

Ulkomuototuomarit suorittavat näyttelyissä harjoitusarvosteluja opiskellessaan uusia rotuja. Kehässä saa samanaikaisesti olla enintään kaksi (2) harjoitusarvostelijaa, ellei Kennelliitto ole antanut erivapautta useammalle (esim. koulutusnäyttelyt).

Harjoitusarvostelijan on pyydettävä lupa harjoitusarvosteluun ao. kotimaiselta ulkomuototuomarilta sekä näyttelytoimikunnalta viimeistään viikkoa ennen näyttelyä. Arvostelevalla ulkomuototuomarilla on aina oikeus kieltäytyä ottamasta harjoitusarvostelijaa.

Kotimaisilta ulkomuototuomareilta harjoitusarvostelija tiedustelee suostumusta itse, näyttelytoimikunta tiedustelee asiaa ulkomaisilta ulkomuototuomareilta. Harjoitusarvostelijan voi ottaa kehäänsä ulkomuototuomari, jonka pätevöimisestä on kulunut vähintään kaksi (2) vuotta ja joka on arvostellut ko. rotua vähintään viisi (5) kertaa virallisissa näyttelyissä.

Vaihtoehtona näyttelyssä suoritettulle harjoitusarvostelulle voi olla jalostustarkastus tai muu sopiva tilaisuus, jossa kouluttajana on ko. rodun arvosteluoikeudet omaava ulkomuototuomari. Ulkomuototuomari arvioi tilaisuuden sopivuuden harjoitteluun. Myös tässä tapauksessa ulkomuototuomaria koskevat edellä mainitut määräykset minimikokemuksesta.

Harjoitusarvosteluja tulisi mahdollisuuksien mukaan suorittaa kotimaisille tai pohjoismaisille ulkomuototuomareille. Harjoittelusta täytetään harjoitusarvostelukaavake, jonka arvosteleva / kouluttava ulkomuototuomari allekirjoittaa. Harjoitusarvostelija tuo lomakkeen harjoitustilaisuuteen. Harjoitusarvostelukaavake esitetään ko. rodun arvostelukoetilaisuudessa tai rotujärjestön pyytäessä sitä arvostelukokeen ilmoittautumisen yhteydessä.

4.2.1. Ulkomuototuomarikokelas

Kun ulkomuototuomarikokelas on suorittanut hyväksytysti peruskurssin ja saanut erikoiskoulutuksen, hän voi aloittaa harjoitusarvostelut. Ulkomuototuomarikokelaan on suoritettava vähintään neljä (4) harjoitusarvostelua omalle ensimmäiselle rodulleen. Vapaavalintaiselle kahdelle muulle rodulle tulee suorittaa vähintään yksi (1) harjoitusarvostelu kumpaakin rotua kohden.

4.2.2. Laajentava ulkomuototuomari

Laajentavan ulkomuototuomarin on suoritettava vähintään yksi (1) harjoitusarvostelu jokaista uutta arvostelukokeessa suoritettavaa rotua kohti. Harjoitusarvostelun voi suorittaa saatuaan laajennusoikeuden ko. rodulle / roturyhmälle jo myös ennen rodun erikoiskoulutukseen osallistumista.

4.2.3 Näyttöoikeudella laajentava ulkomuototuomari

Näyttökokeeseen osallistuvan ulkomuototuomarin on osallistuttava rodun erikoiskoulutukseen ja halutessaan hän voi suorittaa harjoitusarvosteluja.

4.3. Arvostelukokeen suorittaminen tuomarikollegiolla (Liite 2; Arvostelukokeen järjestämishoje)

Arvostelukokeen suorittajan tulee hakea arvostelukoetta kirjallisesti rotujärjestöltä ja liittää pyydettyä mukaan harjoitusarvostelulausuntonsa ko. rodussa. Arvostelukokeeseen saa osallistua neljä (4) kokelasta kerrallaan. Arvostelukokeen yhteydessä voidaan järjestää myös näyttökokeita.

Poikkeustapauksessa voidaan harkita viiden (5) kokelaan osallistumista, mikäli vastaanottavat ulkomuototuomarit siihen etukäteen suostuvat. Samassa tilaisuudessa voi olla myös näyttökoe, jos näyttökokeen vastaanottaa eri henkilö / henkilöt tai näyttökoe pidetään ennen tai jälkeen arvostelukokeen.

Koepaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Mikäli kokeeseen on ilmoittautunut kokelaita enemmän, täytyy tarvittaessa järjestää uusi arvostelukoe viimeistään neljän kuukauden kuluessa.

Tieto arvostelukokeista julkaistaan Kennelliiton voimassa olevan ohjeistuksen mukaisessa sähköisessä järjestelmässä.

4.3.1. Ulkomuototuomarikokelas

Ulkomuototuomarikokelaan tulee suorittaa arvostelukoe tuomarikollegiolla viimeistään kahden vuoden kuluessa peruskurssin suorittamisesta. Arvostelukokeen siirtämistä myöhemmäksi tulee hakea Kennelliitolta.

Mikäli ulkomuototuomarikokelasta ei hyväksytä ensimmäisessä arvostelukokeessa, hänen on suoritettava vähintään kaksi (2) harjoitusarvostelua ennen seuraavaa arvostelukoetta. Arvostelukokeen voi suorittaa uudelleen aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua hylätystä kokeesta.

Ulkomuototuomarikokelas voi osallistua arvostelukokeeseen vain kaksi (2) kertaa. Halutessaan yrittää uudelleen, hänen on suoritettava peruskurssi uudestaan. Hän pääsee peruskurssille ilman soveltuvuustestin uudelleen suorittamista.

Mikäli kokelas ei etukäteen ilmoita jäävänsä pois arvostelukokeesta, johon hän on ilmoittautunut, katsotaan se hänen osaltaan hylätyksi suoritukseksi.

Ulkomuototuomarikokelaan on ensin pätevoidyttävä ulkomuototuomariksi sille rodulle ja siihen roturyhmään, jonka hän on ilmoittanut rodukseen peruskurssille hakiessaan.

Ulkomuototuomarikokelaan suoritettua hyväksytysti arvostelukokeen, tekee tuomarikollegio Kennelliitolle esityksen hänen pätevoimisestään ulkomuototuomariksi. Kennelliitto vahvistaa pätevoitymisen ja toimittaa siitä tiedon ulkomuototuomarikokelaalle. Pätevoidyttään hänellä on laajennusoikeus saman roturyhmän muille roduille ilman eri hakemusta. Halutessaan laajennusoikeuden seuraavaan roturyhmään, voi hän anoa laajennusoikeutta viiden (5) virallisen arvostelukerran jälkeen.

4.3.2. Laajentava ulkomuototuomari

Laajentava ulkomuototuomari suorittaa arvostelukokeen tuomarikollegiolla. Mikäli laajentava ulkomuototuomari ei etukäteen ilmoita jäävänsä pois arvostelukokeesta, johon hän on ilmoittautunut, katsotaan se hänen osaltaan hylätyksi kokeeksi.

Mikäli laajentavan ulkomuototuomarin suoritus hylätään arvostelukokeessa, hän voi osallistua uuteen arvostelukokeeseen aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua. Hän voi halutessaan suorittaa harjoitusarvosteluja.

5. Ulkomuototuomarioikeuksien laajentaminen

Ulkomuototuomari voi olla

- rotutuomari
- kansallinen ryhmätuomari
- FCI ryhmätuomari
- kaikkien rotujen ulkomuototuomari.

Rotutuomari arvostelee yhtä tai useampaa rotua.

Kansallinen ryhmätuomari voi arvostella ryhmäkilpailuja muissa kuin kansainvälisissä näyttelyissä. Kennelliitto myöntää ulkomuototuomarille ryhmätuomarioikeudet, kun hänellä on arvostelu oikeudet yli puolelle ryhmän Suomessa rekisteröidyistä roduista.

FCI ryhmätuomari arvostelee kaikkia rotuja yhdessä tai useammassa roturyhmässä ja voi arvostella kansainvälisissä näyttelyissä niitä ryhmäkilpailuja, joiden FCI ryhmätuomari hän on. FCI ryhmätuomariksi voidaan nimetä aikaisintaan, kun kaksi (2) vuotta on kulunut hänen saatuaan ensimmäisen rotunsa arvostelu oikeudet. Tämä määräaika koskee vain ensimmäistä FCI ryhmää.

Halutessaan laajentaa arvostelu oikeuksiaan seuraavaan roturyhmään, on ulkomuototuomarin pyydettävä laajennusoikeutta ja esitettävä laajennussuunnitelma Kennelliitolle.

Laajentava ulkomuototuomari voi osallistua erikoiskoulutuksiin ja suorittaa harjoitusarvosteluja niille roduille, joille on saanut laajennusoikeuden.

Myönnettyään ulkomuototuomarille laajennusoikeuden, Kennelliitto tiedottaa siitä laajentavan ulkomuototuomarin lisäksi ko. rotujärjestöille. Tämän jälkeen laajentava ulkomuototuomari voi pyytää erikoiskoulutuksen järjestämistä rotujärjestöltä.

Kaikkien rotujen ulkomuototuomari arvostelee kaikkia FCI:n hyväksymiä rotuja ja lisäksi kaikkia eri maiden kansallisesti hyväksytyjä rotuja.

5.1. Arvostelu-oikeuksien saaminen näyttökokeella

Näyttökokeiden tarkoituksena on edistää kokeneiden ulkomuototuomareiden arvostelu-oikeuksien laajentamista kattamaan kokonaisia roturyhmiä, sekä tehostaa kaikkien rotujen arvostelu-oikeuksien saamista.

Ulkomuototuomari on oikeutettu ko. ryhmän näyttökokeisiin, kun hänen jo hyväksytyt arvostelu-oikeutensa kattavat vähintään 2/3 sen ryhmän yleisten rotujen kokonaismäärästä (liite 6) ja joihin tulee sisältyä vähintään 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomareilta vaadittavista yleisimmistä roduista (liite 5). Hänellä tulee myös olla arvostelukokemusta virallisissa näyttelyissä viisi (5) vuotta vähintään kahdessa eri ryhmässä lukuun ottamatta FCI:n ryhmää 4, mäyräkoirat. Näyttökokeella ei voi suorittaa kotimaisia rotuja eikä FCI:n ryhmää 4, eikä sillä voi korvata hylättyä arvostelukoetta.

Ryhmän rotujen lukumäärään lasketaan kaikki ne rodut, joita on rekisteröity Kennelliitossa viimeisen viiden vuoden aikana (liite 6). Kun ulkomuototuomari täyttää edellä olevat vaatimukset, hän toimittaa Kennelliittoon ilmoituksen vaatimusten täyttymisestä. Kennelliiton toimisto tarkistaa oikeudet ja hyväksyy ulkomuototuomarille näyttö-oikeuden ko. ryhmään. Tämän jälkeen ulkomuototuomari voi suorittaa näyttökokeita ko. ryhmässä.

Näyttökokeeseen osallistuvan ulkomuototuomarin on osallistuttava rodun erikoiskoulutukseen ja halutessaan hän voi suorittaa harjoitusarvosteluja.

5.2 Yksittäisen roturyhmän täydennyskoulutus

Täydennyskoulutuksen tavoitteena on edistää kokeneen ulkomuototuomarin yksittäisen kokonaisen ryhmän valmistumista. Viisitoista (15) vuotta ulkomuototuomarina toiminut ulkomuototuomari voi saada ryhmän loppujen rotujen oikeudet täydennyskoulutuksella. Oikeuden voi saada, kun on roturyhmästä puuttuu enintään kolme rotua, ja koko ryhmän rotujen erikoiskoulutukset ovat käytyä. Täyttäessään täydennyskoulutusvaatimukset ulkomuototuomari voi hakea täydennyskoulutusoikeutta ko. roturyhmään. Kennelliitto päättää täydennyskoulutusoikeuksien myöntämisestä.

Täydennyskoulutuksen voi antaa kyseisen roturyhmän ulkomuototuomari, jolla on ollut kyseisen ryhmän arvostelu-oikeudet vähintään 10 vuotta. Kennelliitto nimeää laajentavalle ulkomuototuomarille koulutuksesta vastaavan ulkomuototuomarin ja määrittelee yhdessä laajentavan ja kouluttavan ulkomuototuomarin kanssa tavan, jolla ryhmän viimeiset rodut suoritetaan.

6. Kaikkien rotujen ulkomuototuomarit

Ulkomuototuomari voi saada laajennus- ja näyttöoikeuden kaikkiin roturyhmiin toimittuaan ulkomuototuomarina kymmenen (10) vuotta ja kun hänellä on oikeus arvostella vähintään viittä kokonaista ryhmää (lukuun ottamatta ryhmää 4).

Kaikkien ryhmien laajennusoikeuksien myöntämisessä painotetaan ensisijaisesti ulkomuototuomarin kynologisia tietoja ja pätevyyttä, kiinnostusta kynologiaan sekä siihen liittyvän tiedon hankkimista ja ylläpitämistä kaikista roduista, moitteetonta tuomarityöskentelyä ja käyttäytymistä kaikissa tilanteissa.

Ulkomuototuomarilla tulee olla kansallista ja kansainvälistä kokemusta tuomarityöskentelystä. Hänen tulee hallita äidinkieltänsä lisäksi ainakin yhtä FCI:n virallisista kielistä.

Kun ulkomuototuomari katsoo, että em. edellytykset täyttyvät, hän voi hakea Kennelliitolta laajennus- ja näyttöoikeutta kaikkiin ryhmiin.

Kaikkien rotujen ulkomuototuomarilla tulee olla arvosteluoikeudet vähintään viiteen kokonaiseen ryhmään (lukuun ottamatta ryhmää 4), joista yhden on oltava ryhmä, johon kuuluvasta rodusta hän on päteväytynyt ulkomuototuomariksi. Ensimmäisen ryhmän (lukuun ottamatta ryhmää 4) valmistumisesta tulee olla kulunut vähintään 10 vuotta.

Lisäksi hänellä tulee olla arvosteluoikeudet vähintään puoleen muiden ryhmien roduista, joiden tulee sisältää vähintään voimassa olevan listan rodut (liite 5 Lista kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista yleisimmistä roduista).

Kaikkien rotujen näyttöoikeuden saanut ulkomuototuomari voi anoa ryhmittäin koko ryhmän arvosteluoikeutta saatuaan kyseessä olevan ryhmän kaikkien rotujen ulkomuototuomareilta vaadittavien rotujen arvosteluoikeudet. Erikoiskoulutukset kaikkien ko. ryhmän rotujen osalta tulee olla suoritettu.

Kaikkien rotujen ulkomuototuomarilla tulee olla suoritettuna erikoiskoulutukset kaikille roduille. Kaikkien rotujen ulkomuototuomariksi nimitettävän ulkomuototuomarin tulee olla päteväity kaikille kotimaisille roduille ja mäyräkoirille, eikä hänellä saa olla hylättyjä arvostelukokeita tai näyttöjä.

7. Ulkomuototuomareiden jatkokoulutus

Ulkomuototuomareiden jatkokoulutuksen tarkoituksena on pyrkiä yhtenäistämään ulkomuotoarvostelua sekä pitämään ulkomuototuomarikuntaa jatkuvan kehityksen tasalla. Näitä tilaisuuksia ovat:

- rotukohtaiset neuvottelutilaisuudet
- ulkomuototuomareiden yleiset neuvottelupäivät
- kollegiotuomareiden neuvottelutilaisuudet
- Kennelliiton ja Ulkomuototuomarit ry:n koulutusnäyttelyt.

Rotujärjestöt järjestävät rotukohtaiset neuvottelutilaisuudet liitteen 3 mukaisesti. Kennelliitto järjestää ulkomuototuomareiden yleiset neuvottelupäivät ja kollegiotuomareiden neuvottelutilaisuudet tarpeen mukaan.

8. Ulkomuototuomarioikeuksien poistaminen / tarkistaminen

Kennelliiton hallitus voi yleisten edellytysten puuttumisen vuoksi poistaa ulkomuototuomarin arvostelu-oikeudet. Näin arvostelu-oikeudet menettäneelle ulkomuototuomarille voi hallitus antaa oikeuden suorittaa loppuun sellaiset arvostelutehtävät, joihin hän on arvostelu-oikeuksien poistamishetkellä jo lupautunut.

Mikäli ulkomuototuomari

- on ollut arvostelematta koiria näyttelyissä kahden vuoden ajan ilman pätevää syytä
- ei ole osallistunut Kennelliiton ilmoittamina koulutuspäivinä järjestettyihin ulkomuototuomarineuvotteluihin (liite 3) tai ulkomuototuomareiden yleisiin neuvottelupäiviin vähintään joka toisella kerralla ilman pätevää syytä,

on Kennelliitolla ulkomuototuomaria kuultuaan mahdollisuus esittää, että hän osallistuu uuteen arvostelukokeeseen. Jos ulkomuototuomari ei täytä edellä mainittuja vaatimuksia, eikä suostu uuteen arvostelukokeeseen, rotujärjestö tai Kennelliiton näyttely- ja ulkomuototuomari-toimikunta voi ehdottaa Kennelliiton hallitukselle hänen oikeuksiensa peruuttamista.

Jos laajentava ulkomuototuomari hylätään useita kertoja arvostelu- tai näyttökokeissa, voi Kennelliitto tarkistaa tuomarin laajennusoikeudet. Mikäli ulkomuototuomarille määrätään laajennuskielto, hänellä ei ole oikeutta osallistua erikoiskoulutuksiin, arvostelu- ja näyttökokeisiin eikä suorittaa harjoitusarvosteluja.

Jos rotujärjestö katsoo, että ulkomuototuomarin toiminta on omiaan vahingoittamaan sen harrastaman rodun kehittämistä, se voi esittää hänen arvostelu-oikeuksiensa peruuttamista ko. rodussa. Esityksen on oltava yksityiskohtaisesti perusteltu. Kennelliiton hallitus voi erittäin painavista syistä poistaa ulkomuototuomarin arvostelu-oikeudet määräajaksi tai lopullisesti ilman rotujärjestön esitystä. Laajennuskielto koskee myös ulkomuototuomaria, jonka arvostelu-oikeudet on poistettu määräajaksi.

Ulkomuototuomarin arvostelu-oikeudet päättyvät, kun ulkomuototuomari täyttää 80 vuotta. Ikärajan täyttymisen jälkeen hän voi edelleen toimia rodun erikoiskouluttajana ja arvostelu- sekä näyttökokeen vastaanottajana.

Kennelliiton hallitus voi pitkän ja ansiokkaan ulkomuototuomari-tehtävän päättyessä nimetä henkilön ulkomuototuomari emeritukseksi / emeritaksi, jolloin hän säilyttää kaikki muut ulkomuototuomariuuteen liittyvät oikeutensa paitsi arvostelu-oikeutensa.

9. Harvinaisten rotujen arvostelu-oikeudet

Kennelliitto vahvistaa ne rodut, joiden arvostelu-oikeudet myönnetään laajennusoikeudet omaavalle ulkomuototuomarille ilman arvostelukoetta erikoiskoulutuksen perusteella. Harvinaisten rotujen päivitykset ja rotunimien muutokset voidaan tehdä toimistotyönä.

Mikäli rotu siirtyy arvostelukoerodusta harvinaisten rotujen listalle, aiemmin suoritettua erikoiskoulutusta ei huomioida vaan erikoiskoulutus on käytävä uudelleen arvostelu-oikeuksien saamiseksi.

Liitteessä 4 on lista harvinaisista roduista.

Ennen kuin ulkomuototuomari saa harvinaisten rotujen arvosteluoikeudet, hänellä tulee olla vähintään yksi rotu ao. ryhmässä arvostelukokeen kautta suoritettuna.

Erikoiskoulutustilaisuudessa tulee olla mielellään paikalla rodun yksilö / yksilöitä, vähintään rodun epävirallinen Kennelliiton suomentama rotumääritelmä sekä rotumääritelmän tulkintaohje. Erikoiskoulutus voidaan antaa myös etäkoulutuksena ja etätehtävien muodossa.

Erikoiskoulutuksesta vastannut ulkomuototuomari tai rotujärjestö tekee Kennelliitolle esityksen arvosteluoikeuksien myöntämisestä erikoiskoulutukseen osallistuneille ulkomuototuomareille.

Kun FCI / Kennelliitto hyväksyy uuden rodun, ulkomuototuomarit, joilla hyväksymishetkellä on arvosteluoikeuksia ryhmässä, johon ko. rotu kuuluu, saavat rodun arvosteluoikeudet ilman järjestettyä koulutusta. Kaikkien rotujen ulkomuototuomareilla on näiden rotujen arvosteluoikeudet automaattisesti.

9.1 Ulkomailla arvosteltavat ei-FCI:n hyväksymät rodut

Kaikkien rotujen ulkomuototuomareilla on oikeus arvostella kaikkia kansallisesti hyväksytyjä rotuja kaikissa maissa. Ulkomuototuomarit, joilla on arvosteluoikeudet koko ryhmään Suomessa, voivat arvostella ko. ryhmän kansallisesti hyväksytyjä rotuja kaikissa FCI maissa. Muissa tapauksissa ulkomuototuomari voi arvostella vain rotuja, joille hänellä on Kennelliiton myöntämät arvosteluoikeudet.

10. Erityisohjeita

Kennelliitolla on oikeus vaatia rotujärjestön esityksestä ulkomuototuomarikokelaiden ja laajentavien tuomareiden tutustumista käyttökoirarotujen virallisesti hyväksytyihin kokeisiin ja kilpailuihin.

Kotimaisten rotujen rotujärjestöillä on oikeus vaatia, että karjalankarhukoiran, suomenajokoiran ja suomenpystykorvan ulkomuototuomariksi pyrkivän ulkomuototuomarin tulee tutustua ko. rodun käyttöön rodunomaisessa kokeessa. Todistuksen koiran koesuorituksen seuraamisesta antaa ao. koemuodon (ajokokeen tai ketunajokokeen, linnun- ja / tai hirvenhaukkukokeen) ylituomari.

FCI:n jäsenmaasta tai FCI:n tunnustamasta maasta Suomeen muuttanut ulkomuototuomari säilyttää ulkomuototuomarioikeutensa edellyttäen, että häntä ei ole kurinpidollisesti rangaistu. Kennelliiton hallitus hyväksyy hänet Kennelliiton ulkomuototuomariksi niille roduille, joille hänet on pätevyity edellisen asuinmaansa kansallisessa järjestössä. Ulkomuototuomarin on itse anottava Kennelliitolta pääsyä Kennelliiton ulkomuototuomariksi viimeistään kolmen (3) vuoden kuluttua muutosta Suomeen. Tämän jälkeen ulkomuototuomarin tulee toimia Kennelliiton ulkomuototuomarina ulkomuototuomareiden koulutus- ja pätevimisohjeen mukaisesti.

FCI:n ulkopuolisissa maissa kaikkien rotujen ulkomuototuomarilla on oikeus arvostella kaikkia kansallisesti hyväksytyjä rotuja kaikissa maissa. Muutoin ulkomuototuomari voi arvostella vain rotuja, joille hänellä on Kennelliiton myöntämät arvosteluoikeudet.

Kennelliiton näyttely- ja ulkomuototuomari-toimikunta nimeää henkilön (henkilöt), joka voi kiireellisissä tapauksissa myöntää suomalaiselle ulkomuototuomarille poikkeusluvan arvostella rotua / rotuja, joihin hänellä ei ole arvosteluoikeuksia.

Sääntöjen ja ohjeiden muuttuessa Kennelliitto lukee niitä kaikkien rotujen näyttöoikeudet saaneen ulkomuototuomarin eduksi niin, että edellinen ohje voi olla voimassa pakollisten rotujen osalta.

Kennelliiton hallitus voi erityisistä syistä poiketa näistä ohjeista.

LIITE 1. Koirasilmätestin sekä ulkomuototuomareiden peruskurssin loppukokeeseen kuuluvan arvostelukokeen järjestämisohje

Koirasilmätestin sekä ulkomuototuomareiden peruskurssin loppukokeen arvostelukokeen (molemmat myöhemmin tässä ”koe”) vastaanottaa Kennelliiton nimeämä ulkomuototuomariryhmä, jonka jäsenten tulee yhdessä edustaa kaikkia roturyhmiä. Ryhmässä on oltava vähintään kolme (3) ulkomuototuomaria.

1. Käytännönjärjestelyt

Kennelliiton näyttely- ja ulkomuototuomari-toimikunta nimeää henkilöt, jotka toimivat kokeessa Kennelliiton edustajina. Toimikunta vastaa myös kokeeseen hankittavista koirista ja käytännön järjestelyistä.

2. Kokeen kulku

Vastaanottava ulkomuototuomariryhmä arvostelee kirjallisesti kaikki koemateriaalina olevat koirat ennen kokeen aloittamista. Ryhmä laatii jokaisesta koirasta kirjallisen arvostelun, johon kokelaiden arvostelua verrataan sekä päättää yhdessä niistä seikoista, jotka kokelaiden on havaittava arvosteltavissa koirissa.

Kokelaille on selvitettävä ennen kokeen alkua, millä tavalla heidän odotetaan arvostelevan esillä oleva materiaali. Koirien esittäjille on selvitettävä ennen kokeen alkua, etteivät he saa keskustella kokelaiden kanssa.

Kokelas arvostelee jokaisen hänelle arvosteltavaksi osoitetun koiran kirjallisesti. Paikalla tulee olla riittävä määrä toimitsijoita, jotka huolehtivat kokeen käytännön järjestelyistä. Kokelaiden on luovutettava arvostelulipukkeet toimitsijalle välittömästi jokaisen arvostelemansa koiran jälkeen.

Koirasilmätestissä on myös nimetty ns. tarkkailijaryhmä. Tarkkailijaryhmä tekee havaintoja ulkomuototuomarikokelaiden esiintymisestä, käyttäytymisestä ja koirien käsittelemisestä ja raportoivat havainnoistaan vastaanottavalle ulkomuototuomariryhmälle. Kokelaita arvosteltaessa tarkkailijaryhmä kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

- kokelaan koirien käsittely
- miten kokelas suhtautuu koiraan ja sen esittäjään
- kokelaan käyttäytyminen ja esiintyminen

Kokeen päätyttyä kokelaille ilmoitetaan, milloin tulokset ovat valmiit.

3. Koirasilmätesti

Koirasilmätestissä jokaisella kokelaalla on oltava vähintään 10 koiraa kuvailtavana ja koirat eivät saa edustaa rotua, josta hän on kurssille hakenut. Koirien tulee edustaa eri roturyhmiä ja erilaisia rotutyyppejä, jotta kokeen tarkoitus - kokelaan muototajun testaaminen - saavutetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Testeissä arvioidaan kokelaiden näkemystä arvostelulausunnon rakenteesta ja sisällöstä. Lisäksi heidän tulee tunnistaa arvioitavien koirien rodut.

Heidän ei kuitenkaan tule kuvata arvostelemaan koiria rotumääritelmien mukaan, vaan koirien mittasuhteiden, muotojen, rakenteen ja liikunnan perusteella.

Arvostelulausuntoja arvioitaessa päähuomio kiinnitetään kokelaiden arvostelulausuntoihin ja vasta toiseksi käsittely- ja esiintymisosouteen.

Vastaanottava ulkomuototuomariryhmä käy läpi arvostelunsa kokelaista yhteisessä palaverissa.

4. Kokelaiden arvosteluperusteet

Kokelaiden arvostelut käsitellään nimettöminä.

Kokelaita arvosteltaessa vastaanottava tuomariryhmä pisteyttää jokaisen yksittäisen arvostelusuorituksen, asteikolla 0-10.

Arvostelulausuntoja arvioitaessa kiinnitetään huomiota siihen, onko kokelas löytänyt koirista tärkeimmät ominaisuudet ja kuinka selkeästi hän on ilmaissut näkemyksensä koirista, sekä mahdolliset arvostelulausunnoissa olevat virheet.

Vastaanottava ulkomuototuomariryhmä käy läpi arvostelunsa kokelaista yhteisessä palaverissa.

Tulosten valmistuttua, kokelaille ilmoitetaan kunkin omasta suorituksesta kirjallisesti. Kokeessa hylätty kokelas saa vastaanottaneen ulkomuototuomariryhmän palautteen omasta suorituksesta, oman pistemääränsä sekä mahdolliset huomautukset ja kommentit, joita vastaanottajat ovat kokelaasta antaneet sekä malliarvostelut koemateriaalina olleista koirista. Hyväksytyille kokelaille annetaan palaute soveltuvuustestistä peruskurssin aikana.

LIITE 2 Arvostelu- ja näyttökokeen järjestämisohje

1. Arvostelukokeen järjestäminen

1.1 Tuomarikollegion kokoonpano

Tuomarikollegion jäsenenä toimii kaksi (2) rotujärjestön nimeämää ulkomuototuomaria. Heitä koskevat samat vaatimukset kuin niitä ulkomuototuomareita, jotka voivat ottaa harjoitusarvostelijoita kehään näyttelyissä (kohta 4.2). Jos rotujärjestö ei nimeä kahta ulkomuototuomaria, Kennelliitto voi nimetä vastaanottajat. Ainakin toisen edellä mainituista ulkomuototuomareista tulisi olla erikoiskoulutuksen antanut ulkomuototuomari. Näiden ulkomuototuomareiden tulisi olla osallistunut Kennelliiton järjestämiin arvostelukokeita vastaanottavien ulkomuototuomareiden koulutustilaisuuksiin. Lisäksi Kennelliitto nimeää tilaisuuden valvojan, jonka tulee olla ko. rodulle pätevä ulkomuototuomari.

1.2. Arvostelukokeessa arvosteltavat koirat

Rotujärjestö tai sen nimeämä ulkomuototuomarikoulutuksesta vastaava henkilö huolehtii koirien hankkimisesta tilaisuuteen. Koiramääristä ja koirien tasosta on neuvoteltava kollegiotuomareiden kanssa. Mukana tulisi olla aina rodun erinomainen edustaja sekä keskitasoisia ja keskitasoa heikompia koiria.

Arvostelukokeeseen tulee pyrkiä saamaan yhteensä 5-15 koiraa rotua kohti. Koiramäärissä on kuitenkin muistettava ko. rodun koiramäärä Suomessa ja pysyttävä kohtuudessa. Koirat eivät saa olla kollegiotuomareiden, Kennelliiton valvojan, arvostelukoetta suorittavan kokelaan tai näiden perheenjäsenten omistamia tai kasvattamia koiria.

1.3. Arvostelukokeen suorituspaikka

Paikan, jossa arvostelukoe järjestetään, tulee olla asianmukainen ja riittävän tilava, että koirien liikunta voidaan arvostella. Tuomarikollegion jäseniä varten tulee olla rauhallinen neuvottelupaikka.

1.4. Toimenpiteet arvostelukokeen järjestämiseksi

Arvostelukokeen suorittajan tulee pyytää arvostelukokeen järjestämistä kirjallisesti rotujärjestöltä ja liittää tarvittaessa tai pyydettyäessä mukaan harjoitusarvostelulausuntonsa ko. rodussa. Arvostelukokeeseen saa osallistua neljä (4) henkilöä kerrallaan sekä lisäksi mahdollisesti näyttökokeen suorittajia.

Poikkeustapauksessa voidaan harkita viiden (5) henkilön osallistumista, mikäli vastaanottavat ulkomuototuomarit siihen etukäteen suostuvat. Tällöin tilaisuudessa voi olla näyttökokeita vain, jos näyttökokeella on eri vastaanottaja / vastaanottajat tai näyttökoe pidetään ennen tai jälkeen arvostelukoetta.

Tilaisuudessa tulee olla rotujärjestön puolesta vastuhenkilö, joka toimii yhteyshenkilönä ennen arvostelukoetta ja on paikan päällä huolehtimassa käytännön järjestelyistä.

Arvostelukokeen arvostelut kirjoitetaan normaaliin tapaan näyttelyissä käytettäviin arvostelulomakkeisiin.

Tuomarikollegion lausunnot kokeeseen osallistujista kirjataan virallisiin Kennelliiton lomakkeisiin ”Lausunto tuomarikokelaan arvostelukokeesta kollegiolle”. Kokeeseen osallistujien kirjoittamat arvostelulomakkeet kootaan yhteen arvostelukokeen jälkeen yhdessä tuomarikollegion tekemien koekoirien arvostelujen kanssa ja Kennelliiton valvoja toimittaa ne yhdessä arvostelukoekaavakkeiden kanssa Kennelliitolle välittömästi tilaisuuden jälkeen.

1.5. Lisäohjeita arvostelukokeen kulkuun

Tuomarikollegiossa jäsenenä olevien ulkomuototuomareiden tulee suorittaa arvostelu koirista. Heidän tulee kirjata vaadittavat huomiot koirien virheistä ja ansioista sekä sopia etukäteen arvosteluperusteista. Nämä muistiinpanot liitetään muihin arvostelukoetilaisuuden dokumentteihin. Kaikki arvostelukoetilaisuuden dokumentit säilytetään Kennelliitossa kaksi (2) kuukautta.

Kokelaan on merkittävä jokaiseen arvostelulomakkeeseen oma nimensä, koiran numero, rotu, sukupuoli ja palkintosija. Arvostelukokeessa on arvostelun tapahduttava kirjallisesti ja täysin itsenäisesti. Kokelaalla ei ole sen aikana oikeutta keskustella kenenkään kanssa muusta kuin arvostelukokeen teknisestä suorittamisesta. Kokeessa voi pitää mukana rodun rotumääritelmää.

Kokelasta voidaan pyytää sijoittamaan koirat paremmuusjärjestykseen, valitsemaan esim. parhaan pään ja lisäksi tuomarikollegio voi kuulustella kokelasta suullisesti.

Hyväksyttävässä suorituksessa kokelaan tulee arvostella koirat rodunomaisesti, osata rotumääritelmä ja löytää rotutyypiltään parhaat ja heikoimmat yksilöt. Mikäli koirat ovat hyvin tasalaatuisia ja niiden keskinäinen järjestys on riippuvainen painotuksista, tulee kiinnittää huomiota ennen kaikkea kirjallisiin arvosteluihin.

Kokelaan hyväksyminen tai hylkääminen on aina ratkaistava paikan päällä. Tuomarikollegio antaa kokelaalle kirjallisen lausunnon arvostelukokeesta heti tilaisuuden päätyttyä Kennelliiton lomakkeella. Tuomarikollegio perustelee tarvittaessa päätöstään myös suullisesti.

Mikäli tuomarikollegio ei katso kokelaan osaamista riittäväksi, sen tulee antaa ohjeet jatkotoimenpiteitä varten kokelaan kanssa käydyn yhteisen keskustelun perusteella. Uuden arvostelukokeen voi suorittaa aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua.

Kennelliiton valvojan on vastattava siitä, että arvostelukokeessa noudatetaan näitä ohjeita. Hänen tulee peruuttaa tilaisuus, jos sen havaitaan olevan väärin järjestetty tai jos se ei muuten täytä tilaisuudelle asetettuja vaatimuksia. Valvojan tulee päättää kuinka paljon aikaa kokelaat saavat arvostelukokeeseen käyttää ja myös valvoa annettua aikataulua huomioiden kokelaista riippumattomat hidasteet. Lisäksi hänen tulee täyttää tilaisuudesta tarkkailuraportti ja tarkistaa kokelaiden suorittamat harjoitusarvostelut, mikäli niitä ei ole ennakoon toimitettu rotujärjestölle. Tuomarikollegion ollessa erimielisiä kokelaan osaamisesta valvoja ratkaisee asian.

Mahdolliset valitukset arvostelukokeesta tulee toimittaa Kennelliittoon 14 vrk:n kuluessa tilaisuudesta.

1.6. Kollegion jäsenille maksettavat korvaukset

Rotujärjestö korvaa voimassa olevan Kennelliiton matkustussäännön mukaisesti kahden nimeämänsä kollegiotuomarin kulut, Kennelliitto korvaa nimeämänsä valvojan kulut.

Muista mahdollisista kuluista vastaa rotujärjestö.

2. Näyttökokeen järjestäminen

Kukin rotujärjestö nimeää ja ilmoittaa Kennelliittoon vähintään neljä ulkomuototuomaria näyttökokeiden vastaanottajiksi. Nimettyjen ulkomuototuomareiden on oltava suostuvaisia tehtävään.

Näyttökoe toteutetaan niin, että varmistetaan laajentavan ulkomuototuomarin osaamisesta rodussa. Näyttökokeen toteutuksesta päättää kokeen vastaanottava ulkomuototuomari.

Näyttötilaisuuden toteutustapa voi vaihdella. Näytön tulee sisältää koirien arviointia kirjallisesti ja/tai suullisesti. Koirien määrän tulee olla riittävä luotettavan arvioinnin tekemiseen, mutta se täytyy suhteuttaa arvostelutilanteeseen eikä olla kohtuuton. Mikäli vaaditaan kirjallista arviointia, riittää siihen keskeisten arvosteluun vaikuttavien positiivisten ja negatiivisten asioiden luettelo. Näytön vastaanottaa yksi tai kaksi (1-2) rotujärjestön nimeämää ulkomuototuomaria, joiden tulee täyttää arvostelukokeiden kollegiotuomarin vaatimukset ja olla Kennelliiton päteviä.

Näyttötilaisuus tulee järjestää asianmukaisessa paikassa. Mikäli se järjestetään kollegiolle suoritettavan arvostelukokeen yhteydessä, se ei saa häiritä arvostelukoe suorittavia ulkomuototuomareita. Näyttö voidaan antaa myös esim. jalostustarkastuksen yhteydessä tai näyttelyssä.

Näyttökoe voidaan antaa myös näyttelykehässä arvostelun yhteydessä ja arvostelevan ulkomuototuomarin vastaanottamana. Arvostelevalla ulkomuototuomarilla on aina oikeus kieltäytyä ottamasta näytönantajaa kehäänsä.

Arvostelevan ulkomuototuomarin tulee olla ko. rodun rotujärjestön nimeämä näyttöjä vastaanottava ulkomuototuomari. Näyttökokeen suorittamiseen on pyydettävä näyttelytoimikunnalta suostumus viimeistään viikkoa ennen näyttelyä. Lisäksi on huomioitava kehän koiramäärä ja aikataulu. Näytön antajia voi olla kerrallaan vain yksi (1) rotua kohden, eikä kehässä saa samanaikaisesti olla harjoitusarvostelijoita.

Mikäli vastaanottava ulkomuototuomari katsoo laajentavan ulkomuototuomarin antaman näytön riittäväksi, hän esittää uuteen rotuun pätevöimistä ja allekirjoittaa "Esitys uuteen rotuun pätevöimiseksi" -lomakkeen. Näytön antajalla on lomake mukanaan ja hän toimittaa lomakkeen Kennelliittoon hyväksytysti suoritettua näytön jälkeen.

Mikäli vastaanottava ulkomuototuomari ei katso laajentavan ulkomuototuomarin näyttöä riittäväksi, tulee hänen antaa ohjeet jatkotoimenpiteitä varten laajentavan ulkomuototuomarin kanssa käydyn yhteisen keskustelun perusteella. Näytön vastaanottaja toimittaa lomakkeen hylätystä näyttökokeesta Kennelliittoon, eikä laajentava ulkomuototuomari voi osallistua ko. rodun näyttötilaisuuteen neljään kuukauteen.

Näytön vastaanottava ulkomuototuomari ilmoittaa ko. rodun rotujärjestölle näytön hyväksymisestä / hylkäämisestä, mikäli näyttö annetaan muussa kuin rotujärjestön järjestämässä tilaisuudessa.

Rotujärjestö korvaa voimassa olevan Kennelliiton matkustussäännön mukaisesti vastaanottavan ulkomuototuomarin kulut ja vastaa myös muista mahdollisista näyttötilaisuuden kuluista, mikäli se on ollut sitä toteuttamassa.

LIITE 3. Ulkomuototuomarineuvottelut

Ulkomuototuomarineuvottelut järjestetään tarpeen vaatiessa.

Ulkomuototuomarineuvottelutilaisuuden järjestämisoikeus haetaan Kennelliitolta ja ne pyritään järjestämään Kennelliiton etukäteen määritteleminä virallisina koulutuspäivinä.

Ulkomuototuomarineuvotteluita ovat:

- Kennelliiton järjestämät ulkomuototuomareiden yleiset neuvottelupäivät
- rotujärjestöjen järjestämät rotukohtaiset neuvottelut
- arvostelu- ja näyttökokeita vastaanottavien ulkomuototuomareiden neuvottelut

Ulkomuototuomarineuvottelujen tarkoitus on mahdollistaa ulkomuototuomareiden keskinäinen neuvottelemineen rodusta / roduista ja kannustaa ulkomuototuomareita muutenkin keskustelemaan.

Ulkomuototuomarin osallistumisvelvollisuus:

Mikäli ulkomuototuomari ei ole osallistunut Kennelliiton etukäteen määritteleminä virallisina koulutuspäivinä järjestettyihin ulkomuototuomarineuvotteluihin tai ulkomuototuomareiden yleisiin neuvottelupäiviin vähintään joka toisella kerralla ilman pätevää syytä, on Kennelliitolla ulkomuototuomaria kuultuaan mahdollisuus esittää, että hän osallistuu uuteen arvostelukokeeseen. Jos ulkomuototuomari ei täytä edellä mainittuja vaatimuksia, eikä suostu uuteen arvostelukokeeseen, rotujärjestö tai Kennelliiton näyttely- ja ulkomuototuomaritoimikunta voi ehdottaa Kennelliiton hallitukselle hänen oikeuksiensa peruuttamista.

1. Tilaisuuden ennakkovalmistelut

Järjestelyvastuussa on kulloinkin käsiteltävän rodun rotujärjestö tai Kennelliitto.

Yksittäisten rotujen osalta täytyy ulkomuototuomarineuvottelutilaisuuden järjestämiseen olla hyvin perustellut syyt; esimerkiksi suuret eroavaisuudet arvostelevien tuomareiden arvosteluissa tai uudistunut rotumäärittelmä, jossa on huomattavia eroja aikaisempaan tai rodun/rotujen terveystilakohdat.

Rotujärjestö vastaa tilaisuuden käytännön järjestelyistä.

Ulkomuototuomarineuvottelutilaisuuden johtajan tulee olla Kennelliiton päteväimä rodun / rotujen ulkomuototuomari. Tilaisuuteen voidaan kutsua ulkomainen rodun ansioitunut asiantuntija.

Ulkomuototuomarineuvotteluun kutsutaan rodun / rotujen ulkomuototuomarit, tuomarikokelaat ja laajentavat tuomarit. Tilaisuus on samalla erikoiskoulutustilaisuus laajentaville ulkomuototuomareille.

Mikäli jollakin rodulla on ainoastaan yksittäisiä ongelmia, jotka se haluaa saattaa arvostelevien ulkomuototuomareiden tietoisuuteen, voivat rotujärjestöt lähettää kaikille ko. rotua arvosteleville suomalaisille ulkomuototuomareille asiasta tiedotteen.

2. Ohjelma

Rotukohtaiseen ulkomuototuomarineuvottelutilaisuuteen sisältyy:

- rodun/rotujen ihanteen esittely sekä tämän hetken tilannekatsaus, myös vertaillen muihin sukulaisrotuihin
- rotukohtaiset ja rotuun tulleet uudet ongelmat
- rodun kehityksen suunta, miten kehitykseen tulisi pyrkiä vaikuttamaan
- yksityiskohdat joihin ulkomuototuomarin on erityisesti kiinnitettävä huomiota arvostellessaan rotua.

Ulkomuototuomarineuvottelussa esitetään tilastoja näyttelykäynneistä ja koiramääristä.

Ulkomuototuomarityöskentelyä tarkastellaan palkintosijojen jakautumisen avulla tuomareittain.

Neuvottelutilaisuudessa keskustellaan myös yksityiskohtaisista arvosteluohjeista, esimerkiksi hylkäävistä, palkintosijaan vaikuttavista sekä koirien arvoa alentavista tekijöistä. Niiden tulee olla selvästi mainittu myös ao. rodun rotumääritelmässä. Tilaisuudessa käydään läpi keskeiset asiat rotumääritelmästä, mahdollinen rotumääritelmän tulkintaohje sekä kuvamateriaalia.

3. Tilaisuuden jälkeen

Ulkomuototuomarineuvottelutilaisuuksista laaditaan kirjallinen yhteenveto, joka toimitetaan tilaisuuteen osallistuneille ja rotua arvosteleville ulkomuototuomareille sekä rotujärjestölle, esim. julkaistavaksi lehdessä. Materiaalit tallennetaan myös Kennelliiton sähköiseen järjestelmään.

LIITE 4. Lista harvinaisista roduista

Tilanne 31.12.2022, *-rotuja ei vielä Suomessa. Tämä lista on voimassa 1.1.2024 alkaen.

Harvinaiseksi katsotaan rotu, jota on rekisteröity viimeisen viiden (5) vuoden aikana vuosittain keskimäärin korkeintaan neljäkymmentä (40) koiraa ja/tai joiden vuotuinen keskimääräinen näyttelykäyntimäärä on ollut korkeintaan sata (100). Erityisistä syistä voidaan listalle ottaa myös tästä hieman poikkeavia rotuja (esim. vaikeudet saada koiria arvostelukokeisiin jne.)

Ryhmä 1

ardennienkarjakoira
 australian töpöhäntäinen karjakoira
 bergamonpaimenkoira
 ceskoslovensky vlcak
 etelävenäjänkoira
 itäeuroopanpaimenkoira
 karpaattienkoira
 katalonianpaimenkoira
 komondor
 kroatianpaimenkoira
 kuvasz
 mallorcanpaimenkoira
 medimurjenkoira
 owczarek podhalanski
 picardienpaimenkoira
 polski owczarek niziny
 pyreneittenpaimenkoira lyhytkarvainen
 pyreneittenpaimenkoira pitkäkarvainen
 romanianpaimenkoira
 saarloos wolfhond
 serra de airesinpaimenkoira
 slovakiancuvac

Ryhmä 2

aidi
 alentejonkoira
 bordeauxindoggi
 * bukovinankoira
 * castro laboreironkoira
 continental bulldog
 dogo argentino
 entlebuchinpaimenkoira
 espanjanmastiffi
 estrelanvuoristokoirat
 fila brasileiro
 hollanninrottakoira
 isosveitsinpaimenkoira
 itävallanpinseri
 kangalinkoira
 karstinpaimenkoira

keskiaasiankoira
mallorcandoggi
mastiffi
napolinmastiffi
sao miquelinfila
sarplaninac
shar pei
tornjak
tosa
transmontanonmastiffi
uruguayan cimarron

Ryhmä 3

amerikankääpiökettuterrieri
amerikanrottaterrieri
andalusianrottakoira
biewerterrieri
ceskyterrieri
japaninterrieri
lakelandinterrieri
sealyhaminterrieri
tenterfieldinterrieri
* valencianrottaterrieri
walesinterrieri

Ryhmä 4

Ryhmä 5

* amerikaneskimokoira
buhund
grönlanninkoira
hokkaidonkoira
hälleforsinkoira
ibizanpodencot
kaanaankoira
kainkoira
* kanadaneskimokoira
kanarianpodenco
* kintamani-balinkoira
kishunkoira
koreanjindonkoira
lunnikoira
meksikonkarvatonkoira
musta norjanhivikoira
perunkarvatonkoira
ruotsinlapinkoira
shikokunkoira

* taiwaninkoira
 tanskanpystykorva
 thai ridgeback
 thaimaanpystykorva
 valkoinen ruotsinhirvikoira
 venäläis-eurooppalainen laika
 volpino italiano

Ryhmä 6

alppienajokoira
 amerikankettukoira
 * anglo-francais de petite venerie
 * ariegeois
 baijerinvuoristovihikoira
 basset artésien normand
 * beagle harrier
 * billy
 * bluetick coonhound
 * brasilianajokoira
 briquet griffon vendeen
 * chien d'artois
 dunkerinajokoira
 eestinajokoira
 englanninkettukoira
 englantilaisvenäläinen ajokoira
 * francais blanc et noir
 * francais blanc et orange
 * francais tricolore
 gascognenbassetti
 * gascogne-saintongenajokoira
 * gotlanninajokoira
 * grand anglo-francais blanc et noir
 * grand anglo-francais blanc et orange
 * grand anglo-francais tricolore
 grand basset griffon vendéen
 * grand griffon vendéen
 griffon bleu de gascogne
 griffon fauve de bretagne
 * griffon nivernais
 haldeninajokoira
 hamiltoninajokoira
 hannoverinvihikoira
 * harrieri
 hygeninajokoira
 iso gascognenajokoira
 itävallanajokoira
 karkeakarvainen bosnianajokoira / barak
 karkeakarvainen istrianajokoira
 karkeakarvainen italianajokoira

- * karkeakarvainen steierinajokoira
- * kolmivärinen serbianajokoira
- kreikanajokoira
- * lyhytkarvainen istrianajokoira
- lyhytkarvainen italianajokoira
- * maremmanajokoira
- * montenegronajokoira
- pesukarhukoira
- pieni gascognenajokoira
- plottinajokoira
- poitevin
- porcelaine
- posavinanajokoira
- * puolanajokoira
- puolanjahtikoira
- * sabueso espanol
- * saksanajokoira
- saukkokoira
- schillerinajokoira
- slovakianajokoira
- smoolanninajokoira
- * srpski gonic
- * sveitsinajokoirat (pienikokoiset):
 - * pieniberninajokoira
 - * pienijuranajokoira
 - * pieniluzerninajokoira
 - * pienischwyzinajokoira
- sveitsinajokoira (suurikokoiset):
 - berninajokoira
 - * juranajokoira
 - luzerninajokoira
 - * schwyzinajokoira
- * tiroler bracke
- unkarinajokoira
- vihikoira
- walkerinpesukarhukoira
- * westfälische dachsbracke

Ryhmä 7

- auvergnenseisoja
- bourbonnaisinseisoja
- * braque de l'ariège
- * braque saint-germain
- burgosinseisoja
- * harjaskarvainen saksanseisoja
- hollanninpeltopyykoira
- isomünsterinseisoja
- karkeakarvainen slovakianseisoja

karkeakarvainen unkarinvizsla
korthalsingriffoni
lyhytkarvainen unkarinvizsla
picardienspanieli
pitkäkarvainen saksanseisoja
pont-audemerinspanieli
portugalinseisoja
punavalkoinen irlanninsetteri
* ranskanseisoja, gascognelaistyyppi
ranskanseisoja, pyreneläistyyppi
ranskanspanieli
* saint-usugenspanieli
sininenpicardienseisoja
spinone
tsekinseisoja
vanhatanskankanakoira
villakoirapointteri

Ryhmä 8

amerikanvesispanieli
chesapeakekelahdennoutaja
clumberinspanieli
friisivesikoira
irlanninvesispanieli
puolanmetsästysspanieli
sussexinspanieli
venäjänspanieli
viiriäiskoira

Ryhmä 9

kromfohländer
markiesje

Ryhmä 10

azawakh
espanjanvinttikoira
puolanvinttikoira
skotlanninhirvikoira
sloughi
unkarinvinttikoira

LIITE 5. Lista kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista yleisimmistä roduista
Tämä lista on voimassa 1.1.2024 alkaen

RYHMÄ 1

belgianpaimenkoirat
brienpaimenkoira tai partacollie
colliet tai shetlanninlammaskoira
australianpaimenkoira tai bordercollie
saksanpaimenkoira tai valkoinenpaimenkoira
welsh corgi cardigan tai pembroke

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) australiankarjakoira
- b) australiankelpie
- c) schipperke

Vähintään yksi rotu seuraavista:

- a) bouvier
- b) pumi
- c) vanhaenglanninlammaskoira

RYHMÄ 2

bokseri
bullmastiffi tai englanninbulldoggi
pyreneittenmastiffi tai tiibetinmastiffi
rottweiler
snautserit, vähintään yksi koko
tanskandoggi

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) bernhardinkoira
- b) hovawart
- c) landseer

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) berninpaimenkoira
- b) leonberginkoira
- c) newfoundlandinkoira

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) dobermanni
- b) kääpiöpinseri
- c) pinseri

RYHMÄ 3

amerikanstaffordshirenterrieri tai staffordshirenbullterrieri
australianterrieri tai glen of imaalinterrieri
borderterrieri tai saksanmetsästysterrieri

manchesterinterrieri tai englanninkääpiöterrieri
 sileäkarvainen tai karkeakarvainen kettuterrieri
 jackrusselinterrieri tai parsonrusselinterrieri
 silkkiterrieri tai yorkshirenterrieri
 kerrynterrieri tai vehnäterrieri

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) cairnterrieri
- b) skotlanninterrieri
- c) valkoinen länsiylämaaninterrieri
- d) norwichinterrieri tai norfolkinterrieri

RYHMÄ 4

mäyräkoirat

RYHMÄ 5

karjalankarhukoira
 lapinporokoira
 suomenlapinkoira
 suomenpystykorva
 harmaanorjanhirvikoira tai jämtlanninpystykorva
 saksanpystykorvat
 japaninpystykorva tai samojedinkoira
 alaskanmalamuutti tai siperianhusky

Vähintään yksi rotu seuraavista:

- a) akita
- b) amerikanakita
- c) chow chow
- d) shiba

Vähintään yksi rotu seuraavista:

- a) basenji
- b) etnankoira
- c) faaraokoira

RYHMÄ 6

basset hound
 petit tai grand basset griffon vendéen
 beagle
 dalmatiankoira tai rhodesiankoira
 dreeveri
 suomenajokoira

RYHMÄ 7

italianseisoja
bretoni tai pienimünsterinseisoja
karkeakarvainen tai lyhytkarvainen saksanseisoja
pointteri

Vähintään kaksi seuraavista rodusta:

- a) englanninsetteri
- b) gordoninsetteri
- c) punainen irlanninsetteri

RYHMÄ 8

cockerspanieli
englanninspringerspanieli tai walesinspringerspanieli
kultainenoutaja
labradorinnoutaja
novascotiannoutaja tai sileäkarvainennoutaja

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) espanjanvesikoira
- b) lagotto romagnolo
- c) portugalinvesikoira

RYHMÄ 9

chihuahua
villakoirat

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) bichon frise
- b) maltankoira
- c) bolognese
- d) havannankoira
- e) coton de tulear

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) bostoninterrieri
- b) mopsi
- c) ranskanbulldoggi
- d) belgialaiset kääpiökoirat

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) cavalier kingcharlesinspanieli
- b) tiibetinspanieli
- c) kiinanharjakoira
- d) papillon ja phalène

Vähintään kaksi rotua seuraavista:

- a) japanese chin
- b) kiinanpalatsikoira
- c) lhasa apso
- d) shih tzu

RYHMÄ 10

afgaaninvinttikoira
irlanninsusikoira
italianvinttikoira
saluki
venäjänvinttikoira
whippet

Liite 6. Rodut, joita on rekisteröity Kennelliitossa viimeisen viiden vuoden aikana
(vuodet 2018–2022)

2/3 yleisistä roduista: 2/3 kunkin ryhmän tässä liitteessä listattujen rotujen määrästä
2/3 pakollisista roduista: 2/3 liitteessä 5 ilmoitetuista vaadittavista roduista

Ryhmä 1

ardennienkarjakoira
australiantarjakoira
australiantarjakoira
australiantarjakoira
australiantarjakoira
beaucenpaimenkoira / beauceron
belgianpaimenkoirat
bergamonpaimenkoira
bordercollie
bouvier
brienpaimenkoira
ceskoslovensky vlcak
etelävenäjänkoira
hollanninpaimenkoirat
itäeuroopanpaimenkoira
karpaattienkoira
katalonianpaimenkoira
komondor
kroatianpaimenkoira
kuvasz
lancashirenkarjakoira
lyhytkarvainen pyreneittenpaimenkoira
maremmano-abruzzese
medimurjenkoira
mudi
owczarek podhalanski
partacollie
picardienpaimenkoira
pieniamerikanpaimenkoira
pitkäkarvainen pyreneittenpaimenkoira
pitkäkarvainen skotlanninpaimenkoira / pitkäkarvainen collie
polski owczarek niziny
puli
pumi
romanianpaimenkoira
saarlooswolfhond
saksanpaimenkoirat
schapendoes
schipperke
serra de airesinpaimenkoira
shetlanninlammaskoira
sileäkarvainen skotlanninpaimenkoira / sileäkarvainen collie
slovakiancuvac

tsekinpaimenkoira
valkoinenpaimenkoira
vanhaenglanninlammaskoira
welsh corgi cardigan
welsh corgi pembroke

Rotuja on yhteensä 47. 2/3 yleisistä roduista on 31 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista roduista on 6.

Ryhmä 2

alentejonkoira
apinapinseri
appenzellinpaimenkoira
bernhardinkoirat
berninpaimenkoira
bokseri
bordeauxindoggi
broholminkoira
bullmastiffi
cane corso
continental bulldog
dobermanni
dogo argentino
englanninbulldoggi
entlebuchinpaimenkoira
espanjanmastiffi
estrelanvuoristokoirat
fila brasileiro
hovawart
isosveitsinpaimenkoira
itävallanpinseri
kanariandoggi
kangalinkoira
kaukasiankoira
keskiaasiankoira
kääpiöpinseri
kääpiösnautserit
landseer
leonberginkoira
mallorcandoggi
mastiffi
napolinmastiffi
newfoundlandinkoira
pinseri
pyreneittenkoira
pyreneittenmastiffi
rottweiler
sao miguelinfila
sarplaninac

shar pei
 snautserit
 suursnautserit
 tanskalais-ruotsalainen pihakoira
 tanskandoggit
 tiibetinmastiffi
 tornjak
 tosa
 transmontanonmastiffi
 uruguayancimarron
 venäjänmustaterrieri

Rotuja on yhteensä 50. 2/3 yleisistä roduista on 33 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista roduista on 8.

Ryhmä 3

airedalenterrieri
 amerikankarvatonterrieri
 amerikankääpiökettuterrieri
 amerikanrottaterrieri
 amerikanstaffordshirenterrieri
 andalusianrottakoira
 australianterrieri
 bedlingtoninterrieri
 biewerterrieri
 borderterrieri
 brasilianterrieri
 bullterrieri
 cairnterrieri
 ceskyterrieri
 dandiedinmontinterrieri
 englanninkääpiöterrieri
 glen of imaalinterrieri
 irlanninterrieri
 jackrussellinterrieri
 japaninterrieri
 karkeakarvainen kettuterrieri
 kerrynterrieri
 kääpiöbullterrieri
 lakelandinterrieri
 manchesterinterrieri
 norfolkinterrieri
 norwichinterrieri
 parsonrussellinterrieri
 saksanmetsästysterrieri
 sealyhaminterrieri
 sileäkarvainen kettuterrieri
 silkkiterrieri
 skotlanninterrieri

skyenterrieri
 staffordshirenbullterrieri
 tenterfieldinterrieri
 valkoinen länsiylämaanterrieri
 vehnäterrieri
 walesinterrieri
 yorkshirenterrieri

Rotuja on yhteensä 40. 2/3 yleisistä roduista on 27 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista roduista on 7.

Ryhmä 4

mäyräkoirat

Ryhmä 5

akita
 alaskanmalamuutti
 amerikanakita
 basenji
 buhund
 chow chow
 etnankoira
 eurasier
 faaraokoira
 grönlanninkoira
 harmaa norjanhervikoira
 hokkaidonkoira
 hälleforsinkoira
 ibizanpodencot
 islanninlammaskoira
 itäsiperianlaika
 jakutianlaika
 japaninpystykorva
 jämtlanninpystykorva
 kaanaankoira
 kainkoira
 kanarianpodenco
 karjalankarhukoira
 kishunkoira
 koreanjindonkoira
 lapinporokoira
 lunnikoira
 länsigöötanmaanpystykorva
 länsisiperianlaika
 meksikonkarvatonkoira
 perunkarvatonkoira
 pohjanpystykorva
 portugalinpodengot
 ruotsinlapinkoira

saksanpystykorvat
 samojedinkoira
 shiba
 shikokunkoira
 siperianhusky
 suomenlapinkoira
 suomenpystykorva
 tanskanpystykorva
 thai ridgeback
 thaimaanpystykorva
 valkoinen ruotsinhirvikoira
 venäläis-eurooppalainen laika
 volpino italiano

Rotuja on yhteensä 47. 2/3 yleisistä roduista on 31 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista roduista on 7.

Ryhmä 6

alppienajokoira
 amerikankettukoira
 baijerinvuoristovihikoira
 basset artesian normand
 basset hound
 beagle
 bretagnenbassetti
 dalmatiankoira
 dreeveri
 dunkerinajokoira
 eestinajokoira
 englantilais-venäläinen ajokoira
 gascognenbassetti
 grand basset griffon vendéen
 griffon bleu de gascogne
 griffon fauve de bretagne
 hannoverinvihikoira
 karkeakarvainen bosnianajokoira / barak
 karkeakarvainen istrianajokoira
 karkeakarvainen italianajokoira
 lyhytkarvainen italianajokoira
 pesukarhukoira
 petit basset griffon vendeen
 pieni gascognenajokoira
 plottinajokoira
 poitevin
 porcelaine
 posavinanajokoira
 puolanjahtikoira
 rhodesiankoira
 saukkoikoira
 schillerinajokoira

smoolanninajokoira
 suomenajokoira
 sveitsinajokoirat
 venäjänajokoira
 vihikoira
 walkerinpesukarhukoira

Rotuja on yhteensä 38. 2/3 yleisistä roduista on 25 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista roduista on 4.

Ryhmä 7

auvergnenseisoja
 bourbonnaisinseisoja
 bretoni
 englanninsetteri
 gordoninsetteri
 hollanninpeltopyykoira
 isomünsterinseisoja
 italianseisoja
 karkeakarvainen saksanseisoja
 karkeakarvainen slovakianseisoja
 karkeakarvainen unkarinvizsla
 korthalsingriffoni
 lyhytkarvainen saksanseisoja
 lyhytkarvainen unkarinvizsla
 picardienspanieli
 pienimünsterinseisoja
 pitkäkarvainen saksanseisoja
 pointteri
 pont-audemerinspanieli
 portugalinseisoja
 punainen irlanninsetteri
 punavalkoinen irlanninsetteri
 sininenpicardienspanieli
 spinone
 stabijhoun
 tsekinseisoja
 vanhatanskankanakoira
 villakoirapointteri
 weimarinseisojat

Rotuja on yhteensä 29. 2/3 yleisistä roduista on 19 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista roduista on 4.

Ryhmä 8

amerikancockerspanieli
 amerikanvesispanieli
 barbet

chesapeakelahdennoutaja
 clumberinspanieli
 cockerspanieli
 englanninspringerspanieli
 espanjanvesikoira
 fieldspanieli
 friisinvetikoira
 irlanninvetispanieli
 kiharakarvainen noutaja
 kooikerhondje
 kultainenoutaja
 labradorinnoutaja
 lagotto romagnolo
 novascotiannoutaja
 portugalinvetikoira
 puolanmetsästysspanieli
 sileäkarvainen noutaja
 sussexinspanieli
 venäjänspanieli
 viiriäiskoira
 walesinspringerspanieli

Rotuja on yhteensä 24. 2/3 yleisistä roduista on 16 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista roduista on 5.

Ryhmä 9

belgialaiset kääpiökoirat
 bichon frise
 bolognese
 bostoninterrieri
 cavalier kingcharlesinspanieli
 chihuahuat
 coton de tulear
 havannankoira
 japanese chin
 kiinanharjakoira
 kiinanpalatsikoira
 kingcharlesinspanieli
 kromfohländer
 lhasa apso
 maltankoira
 markiesje
 mopsi
 papillon ja phalene
 pienileijonakoira
 prahanrottakoira
 ranskanbulldoggi
 shih tzu
 tiibetinspanieli

tiibetinterrieri
venäjänbolonka
venäjántoyt
villakoirat

Rotuja on yhteensä 27. 2/3 yleisistä roduista on 18 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadittavista roduista on 7.

Ryhmä 10

afgaaninvinttikoiraa
azawakh
englanninvinttikoiraa
espanjanvinttikoiraa
irlanninsusikoira
italianvinttikoiraa
puolanvinttikoiraa
saluki
skotlanninhirvikoiraa
sloughi
unkarinvinttikoiraa
venäjänvinttikoiraa
whippet

Rotuja on yhteensä 13. 2/3 yleisistä roduista on 9 ja 2/3 kaikkien rotujen ulkomuototuomarilta vaadituista roduista on 4.

Rotuja on yhteensä 316.